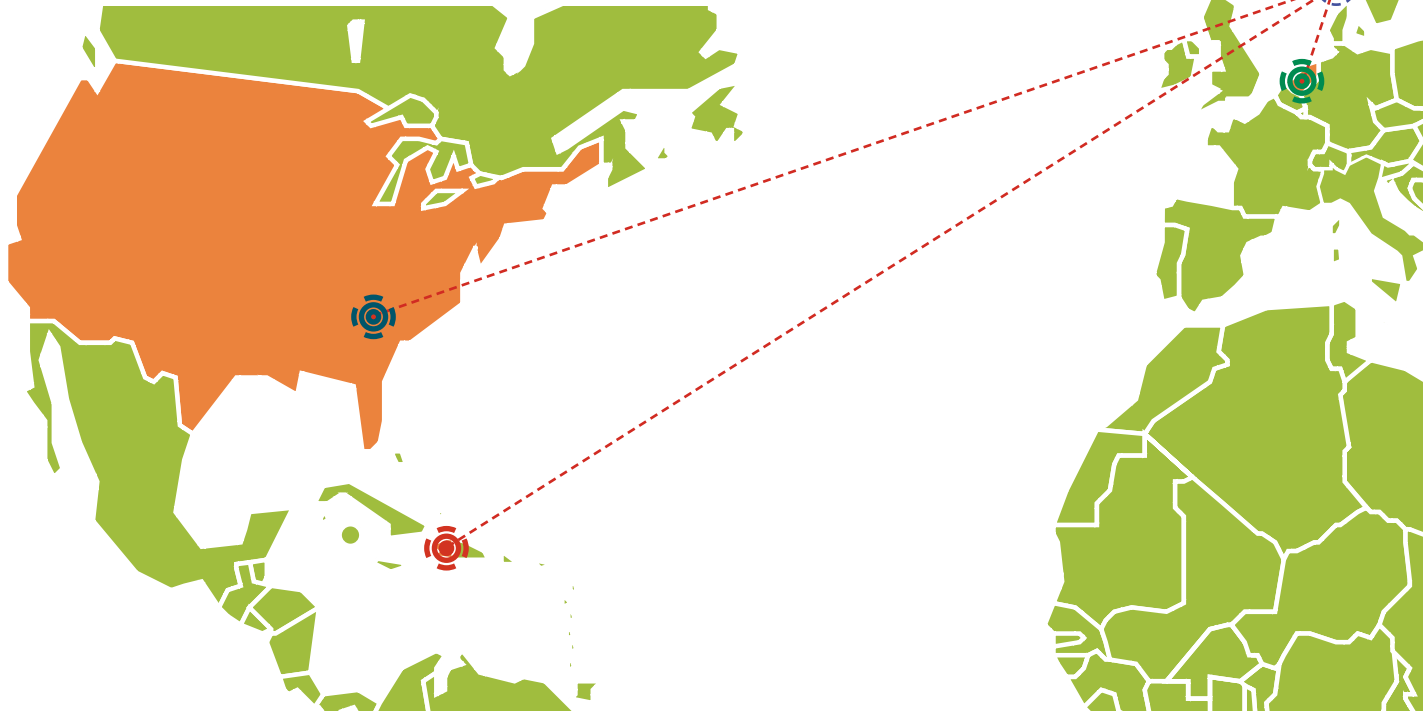

Haitiansk bistandskritiker og filmskaper gjestet Norge, mens FN saksøkes av kolerarammede haitianere. Nobel Fredspris 2013 blir hyllet av mange. Legendarisk avis skifter navn for å kapre flere vidsynte lesere, også i Norge.

HAITI

BISTANDSKRITIKK

Saken: FN er i hardt vær på Haiti. Denne uka ble verdensorganisasjonen saksøkt av amerikanske menneskerettsadvokater på vegne av kolerarammede haitianere. Det var i 2010, i etterkant av jordskjelvkatastrofen, at en overaskende koleraepidemi brøt ut på Haiti. Rundt 8000 døde og hundretusener ble syke av den bakterielle infeksjonen som ikke hadde vært registrert på øya Hispaniola på hundre år. Alle bevis peker mot at kolerautbruddet skyldes forurensning fra en leir med FN-personell. Ledende koleraekspert Danielle Lantagne, som tidligere har jobbet i FN, blir sitert på at FN-leiren «mest sannsynlig er smitekilden».

Problemet for advokatene og de rammede og etterlatte, som nå ønsker erstatning fra FN, er at verdensorganisasjonen har juridisk immunitet. De forente nasjoner ønsker da heller ikke uttale seg om saken denne uka, men uttaler på generelt grunnlag at «FN arbeider sammen med myndighetene og det haitianske folk, med å gi umiddelbar bistand til de som er rammet».

Ifølge advokatene som saksøker, har ikke FN godkjent anklagene og erstatningsansvaret. «Vi hadde ikke annet valg enn å gå til retten med dette,» sier Brian Concannon, direktør ved Institute for Justice and Democracy på Haiti, som står bak søksmålet.

Forbindelsen til Norge: Det er ikke første gang det internasjonale

samfunnets forsøk på å gjøre godt på Haiti ender med elendighet. Denne uka gjestet den haitianske filmregissøren og aktivisten, Raoul Peck, Norge og den internasjonale filmfestivalen Film fra Sør. Filmen hans, *Fatal Assistance*, forteller historien om hvordan det internasjonale hjelpearbeidet etter jordskjelvet i 2010 har feilet. Milliarder av kroner ble gitt til det hardt rammede landet, men tre år etterpå er mye fortsatt uendret. På et tidspunkt var det 4000 ulike humanitære organisasjoner i landet.

Peck, som er utdannet i Kongo, Frankrike, Berlin og har vært alt fra kulturminister til taxisjåfør i New York, snakket overbevisende om hva som er feil med nødhjelpen til hjemlandet. I et debattmøte i etterkant av filmvisningen forklarte Peck hvordan ledende bistandsaktører glemte at Haiti hadde et levende sivilsamfunn som blant annet hadde avsatt diktatorer som var støttet av USA og Frankrike. «Dersom pengene hadde gått rett til folk etter jordskjelvet, hadde det vært bedre,» fortalte Peck og bemerket hvor mye penger som ikke gikk med til å lønn, leie av dyre villaer og sikkerhetsbetaling for bistandsarbeidere.

Et greit eksempel på dårlig tenkt nødhjelp var import av dyrt vann fra utlandet i stedet for å kjøpe billigere vann fra lokale produsenter, for slik å støtte opp under disse. Produksjon av drikkevann er en viktig næring på Haiti, kunne Peck fortelle.